

VERKSAMHETSPLAN 2017

Antagen 2017-02-24

Innehåll

INNEHÅLL	2
1. SYFTE OCH MÅL FÖR OXUNDA VATTENSAMVERKAN.....	3
2. ORGANISATION	3
3. RESURSER	4
4. VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR 2017	4
4.1 Kommunal och regional vattenplanering	5
4.2 Miljöövervakning (Miljögifter).....	5
4.3 Dagvatten.....	6
4.4 Biologisk mångfald – tillgängliggöra kunskap om naturvärden.....	7
4.5 Jordbrukets påverkan på vattenresurserna	7
4.6 Information, Studieresa, Utbildning, Möten	8
5. ADMINISTRATION	8
6. PROJEKT SOM INITIERATS AV OXUNDA VATTENSAMVERKAN.....	9
6.1. Edsån.....	9
6.2. Vallentunasjön.....	9
6.3. Kvarnsjön	9
6.4. Norrviken.....	9
7. BUDGET FÖR 2017.....	10

1. Syfte och mål för Oxunda Vattensamverkan

Oxunda Vattensamverkan verkar för att initiera, koordinera och systematisera det vattenvårdsarbete som berörda kommuner utför inom Oxunda avrinningsområde. Syftet är att förbättra miljötillståndet i sjöar och vattendrag och kunna uppnå vattenförvaltningens mål om god ekologisk och kemisk status samt de nationella målen för vattenmiljön, särskilt vad gäller Mälaren som är en dricksvattentäkt. Oxunda Vattensamverkan ska också sträva efter att samordna vattenvårdsarbetet med den statliga vattenförvaltningen och med övrigt vattenvårdsarbete inom berörda kommuner.

Målen för vattensamverkan är:

- Sjöar och vattendrag skall ha en god ekologisk och kemisk status enligt miljökvalitetsnormerna.
- Sjöar och vattendrag ska användas så att biologisk mångfald, natur- och kulturvärden kan bibehållas eller förbättras.
- Sjöar och vattendrag som förorenats genom mänsklig verksamhet ska återställas så att deras värde ur naturresurs-, naturvårds-, och landskapshänseende säkerställs.
- Vattenvårdsarbetet i avrinningsområdet skall kommuniceras med och förankras hos boende och verksamhetsbedrivare.
- Kvaliteten och särdragen i sjöar och vattendrag ska vara kända i samhället.

En förutsättning för vattensamverkan och för att kunna följa upp och utvärdera målen är att en fortlöpande miljöövervakning bedrivs.

2. Organisation

Verksamheten inom Oxunda Vattensamverkan samordnas och administreras av Sollentuna kommun, kommunledningskontoret. Oxunda Vattensamverkan leds av en **politisk styrgrupp** som består av följande ledamöter:

<i>Kommun</i>	<i>Ordinarie</i>	<i>Ersättare</i>
Sollentuna kommun	Carina Knorpp (ordförande)	Jeanette Lindberg
Upplands Väsby	Maria Tuveesson	Vakant
Sigtuna kommun	Pierre Cengiz Edstrand	Ronnie Lundin
Vallentuna kommun	Ewa Thorin	Ylva Mozis
Täby kommun	Johan Algernon	Mats Nordström
Järfälla kommun	Andreas Fogeby	Björn Falkeblad

Styrgruppen har tjänstemannastöd från en **ledningsgrupp** där nedanstående personer ingår 2017:

Henrik Sandberg, Sollentuna kommun
(samordnare)

Towe Holmborn, Sollentuna kommun

Nina Lans, Sollentuna Energi

Louise Andersson, Upplands Väsby

Johanna Gullberg, Upplands Väsby

Björn Johansson, Sigtunavatten

Emma Asterhag, Sigtuna kommun

Anton Mankesjö, Vallentuna kommun

Jurgita Paknia, Roslagsvatten (Vallentuna)

Sören Edfjäll, Täby kommun

Jenni Brink Bylund, Täby kommun

Andreas Jacobs, Täby kommun

Babette Marklund, Järfälla kommun

3. Resurser

De kommuner som bildar Oxunda Vattensamverkan har träffat ett avtal (2017-2020) för samarbetet. Kommunerna har de senaste åren bidragit med 150 000 kr per år till verksamheten, förutom Järfälla kommun som bidrar med 25 000 kr. Därutöver har kostnaden för miljökontrollprogrammet fördelats mellan kommunerna enligt särskild ordning.

Oxunda Vattensamverkan erhöll under 2015 bidrag till jordbruksprojektet på 790 tkr från Länsstyrelsen för Lokala Vattenvårdsprojekt. 600 000 kr av bidraget har betalats ut och resterande bidrag om 115 000 kr (efter ett avdrag på 75 000 kr p.g.a. ej genomförd vattenprovtagning i projektet) betalas ut 2017 efter godkänd slutrapport. För Hästgårdsprojektet har bidrag erhållits 2015 från Stockholms Läns Landstings miljöbidrag på 428 000 kr varav 350 000 kr har betalats ut och resterande 78 000 kr betalas 2017 efter godkänd slutrapport.

Det utgående balansen för 2016 var 504 721 kr. Detta förs över till 2017 års budget. Årsavgifterna för 2017 ger en intäkt på 775 000 kr. Kommunerna kommer totalt fakturereras 244 818 kr för 2016 års miljöövervakning. Utöver detta kommer Oxunda få 193 000 kr i slutbidrag inom ramen för jordbruksprojekten. Detta ger total budget på 1 717 539 kr.

Utöver de medel som redovisas bistår kommunerna inom Oxunda Vattensamverkan med en arbetsinsats av tjänstemännen om minst 120 timmar per kommun och år, d. v. s. totalt 720 timmar. Eventuella studieresor ingår inte i denna tid.

Här ska det noteras att budgeten och kostnaderna avser kommunernas gemensamma åtaganden inom ramen för vattensamverkan i enlighet med denna verksamhetsplan. För åtgärder som identifieras svarar respektive kommun för såväl genomförande som finansiering.

4. Verksamhetsplan och budget för 2017

Förutom de projekt som genomförs inom Oxunda Vattensamverkan sker erfarenhetsåterföring från de projekt som vattensamverkan initierat och som genomförs i respektive kommuns regi.

5. Kommunal och regional vattenplanering

Budget 2017: 150 000 kr

Vision

Effektiva processer finns för att integrera vattenfrågor i kommunal och regional planering

Mål

- Regional och kommunal vattenplanering samverkar så att god status uppnås i avrinningsområdets sjöar och vattendrag.
- Genomslag för kommunernas ställningstaganden i vattenmyndighetens beslut om miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram.

Aktiviteter 2017

- Se över och uppdatera åtgärdskartan. Detta innebär mer specifikt att utvärdera hur kartan används, avgränsa och samordna vilken information som finns med i kartan från de olika kommunerna. Ett förslag till avgränsningen tas upp på ett ledningsgruppsmöte under 2017.

Organisation

Projektledare: Henrik Sandberg

Projektmedlemmar: Alla kommuner behöver delta.

4.1 Miljöövervakning

Budget 2017: 267 000 kr (167 000 kr – enl. MKP, samt 100 000 kr utökat)

Vision

Sjösystemens kemiska och fysikaliska egenskaper samt biologiska status vad gäller växter och djur ska vara väl kända. Resultaten ska vara lättillgängliga för myndigheter, berörda kommuner m fl.

Mål

- Miljöövervakning ska kontinuerligt bedrivas enligt ett gemensamt kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska följa de bedömningsgrunderna för ytvatten som tagits fram för att underlätta klassificering av status och potential enligt kraven i vattenförvaltningen. (Se separat dokument – Samordnad Miljöövervakning i Oxundaån 2014-2019).

Aktiviteter 2017

- Fortsatt miljöövervakning enligt antaget program för 2014-2019.
- Naturvatten presenterar resultatet av 2016 års provtagningar.
- Komplettera miljögiftsrapporten med tillkommande underlag.
- Se över miljöövervakningsprogrammet för de år som kommande upphandling skall omfatta. Ta hänsyn till bedömningsgrunder och det nya åtgärdsprogrammet.

- Genomför upphandling av genomförande konsult för miljöövervakningen för kommande period. Gällande avtal som löper ut under 2017.
- Sedimentprovtagning (utökad miljöövervakning som utförs inom Oxundas budget)

Organisation

Projektledare: Henrik Sandberg, Sollentuna kommun

Projektmedlemmar: Babette Marklund, Sören Edfjäll, Anton Manesjö, Louise Andersson, Emma Asterhag,

4.2 Dagvatten

Budget 2017: 150 000 kronor

Vision

- En hållbar dagvattenhantering inom Oxundaåns avrinningsområde, avseende såväl belastningen på våra recipienter som bevarande av en naturlig vattenbalans.
- Dagvattnet är till stor del synligt, har ett pedagogiskt värde och betraktas som en positiv resurs i samhället.
- Berörda kommunala förvaltningar, och andra berörda aktörer, har en god förståelse för dagvattenproblematiken inom stadsbyggnadsprojekt.
- Allmänheten förstår hur deras val och levnadssätt påverkar närmiljön när det gäller dagvattenbelastningen på sjöar och vattendrag.

Mål

- Dokument och rutiner finns framtagna, som gör dagvattenarbetet mer konkret och lättförståeligt.
- Dagvattenpolicyn är välförankrad i respektive kommunal organisation och används genom hela stadsbyggnadsprocessen.
- Insatser görs kontinuerligt för att öka allmänhetens kunskap om dagvatten.

Aktiviteter 2017

- Broschyren om dagvattenhantering på enskilda fastigheter ska färdigställas.
- Utkast till informationsmaterial om översvämningshantering ska tas fram. Materialet vänder sig till Oxunda-kommunernas politiker och tjänstemän.

Organisation

Projektledare: Andreas Jacobs

Projektmedlemmar: Jurgita Paknia, Johanna Gullberg, Nina Lans, Björn Johansson samt vid behov Anna Sundén (Järfälla)

4.3 *Biologisk mångfald – tillgängliggöra kunskap om naturvärden*

Budget 2017: 50 000 kr

Vision

Den biologiska mångfalden vårdas, bevaras och utvecklas i vatten med tillhörande landmiljöer inom avrinningsområdet. God ekologisk status i avrinningsområdets vattenecosystem.

Mål

- God kunskap om biologiska värden i vattenmiljöer och tillhörande landmiljöer inom avrinningsområdet.
- Fortlöpande identifiera åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden.
- Att samarbeta med markägare och exempelvis fiskeklubbar i syfte att genomföra åtgärder.

Aktiviteter 2017

- Gemensam genomgång av kartorna och databasen gällande genomförda biotopkarteringar samt identifiera lämpliga åtgärder.

Organisation

Projektledare: Emma Asterhag

Projektmedlemmar: Anton Mankesjö, Louise Andersson, Sören Edfjäll, Jenni Brink Bylund och Henrik Sandberg

4.4 *Jordbrukets påverkan på vattenresurserna*

Budget 2017: 425 856 kr

Vision

Miljöanpassning av jordbruk och djurhållning med hänsyn till områdets recipienter.

Mål

- Skaffa mer kunskap om jordbrukets och djurhållningens miljöpåverkan på avrinningsområdets recipienter
- Verka för att jordbrukare och andra djurhållare minskar miljöpåverkan på avrinningsområdets recipienter

Aktiviteter 2017

- LOVA-projektet (strukturkalkning och fosfordammar) skall slutrapporteras.
- Landstingsprojektet (hästgårdsprojektet) som skulle slutrapporteras i februari 2017 förlängs och fortgår under 2017 och ska slutrapporteras under året.

Organisation

Projektledare: Anton Mankesjö

Projektmedlemmar: Louise Andersson, Henrik Sandberg och Emma Asterhag

4.5 Information, Studieresa, Utbildning, Möten

Budget 2017: 150 000 kr + 50 000 kr

Vision

Oxunda Vattensamverkan sprider fortlöpande information till statliga myndigheter, andra vattenorganisationer, de berörda kommunerna samt verksamhetsutövare och allmänhet om samarbetets verksamhet.

Mål

- Information och rapporter tas fram fortlöpande och sprids inom och utom vattensamverkan.
- Dialog med vattenmyndigheten och andra vattenorganisationer samt med andra berörda.

Aktiviteter 2017

- Dialog med Vattenmyndigheten och länsstyrelsen angående vattenfrågor kopplade till Vattenmyndighetens nya åtgärdsprogram.
- Oxunda vattensamverkans hemsida skall uppdateras kontinuerligt.
- Studieresa skall planeras och genomföras.
- Planeringsdag ledningsgruppen, januari
- Informationsspridning görs från Oxunda vattensamverkan om aktuella projekt där det är lämpligt.
- Minst tre styrgruppsmöten skall hållas under året.
- Ledningsgruppsmöten hålls vid behov. Dock hålls minst ett möte mellan varje styrgruppsmöte (d.v.s. minst tre möten).
- En verksamhetsplaneringsdag, inklusive utvärdering/uppföljning av föregående år, skall hållas för ledningsgruppen i januari.

Organisation

Samordnare: Henrik Sandberg, Sollentuna kommun

6. Administration

Budget: 150 000 kronor

Sollentuna kommun har det övergripande ansvaret för samordningen i vattensamverkan. Här ingår ekonomihantering, mötesplanering, dokumenthantering, hemsidan och kontakter för samverkans räkning med andra intressenter. Ledningsgruppen har gemensamt ansvar för att genomföra aktiviteterna i verksamhetsplanen samt att återkoppla till styrgruppen. Tjänstemannainsatsen i ledningsgruppen och i olika pågående projekt och utredningar skall

uppgå till minst 120 timmar/år per kommun. Uppskattningsvis 40 timmar går till styrgruppsmöten och ledningsgruppsmöten där tid får beräknas för en representant per kommun. Tidsåtgången i eventuella studieresor som anordnas av Oxunda Vattensamverkan ingår inte i dessa 120 timmar. Varje kommun redovisar sitt deltagande till årsredovisningen i februari.

Samordnare: Henrik Sandberg, Sollentuna kommun. Ytterligare resurspersoner hos Sollentuna kommun nyttjas för ekonomi, information och administration.

7. Projekt som initierats av Oxunda Vattensamverkan

Följande projekt initierades av Oxunda vattensamverkan och drivs vidare som åtgärdsprojekt i en eller flera kommuner. Information och erfarenhetsåterföring sker genom presentation inom Oxunda Vattensamverkan.

7.1. Edsån

Edså-projektet, omgrävning till ett mer slingrande lopp och anläggande av våtmarker genomförs av Upplands Väsby och Sollentuna kommuner delvis med bidrag från Naturvårdsverket. I projektet kvarstår att genomföra en invigning.

7.2. Vallentunasjön

Täby och Vallentunas restaureringsprojekt för Vallentunasjön fortlöper. Sedan starten 2009 har knappt 150 ton vitfisk tagits upp ur sjön. Detta reduktionsfiske har under 2016 genomförts både med bottengarnsfiske, trålning och notfiske. Undersökning av näringstillförsel via tillrinnande vattendrag har genomförts. Ett pumpförsök av sedimenten har genomförts och blev lyckat. Kontakter har skett med arbetsgruppen för ”Våtmarksparken” i Vallentuna kommun, i syfte att diskutera sedimentmängder och fosforering av den planerade Våtmarken i Björkby-Kyrkviken, alltså vid ett av inloppen till Vallentunasjön. Diskussioner förs med EON för att försöka samutnyttja möjligheten att använda sjövärmepumpsanläggningen för att sedimentera uppumpat sjövattnet. Under 2017 kommer med största sannolikhet fisket fortsätta och även diskussionerna med Eon. Ytterligare åtgärder utöver detta kommer att tas upp för beslut i samband med att styrgruppen för projektet i februari diskuterar disponeringen av budgeten.

7.3. Kvarnsjön

Kvarnsjön anlades med hjälp av gemensamma medel från kommunerna i Oxunda Samverkan. Slutbesiktning av projektet gjordes 2009. I kommande uppföljningar har det visat sig att Kvarnsjön inte uppnått förmågan att ta upp näringsämnen från Hagbyån. Arbete har pågått under 2014-2015 för att utreda varför och att ta fram en skötselplan för själva Kvarnsjön. En skötselplan blev färdig 2015 och sedan dess har projektet övergått till enbart kunskapsåterföring.

7.4. Norrviken

En åtgärdsplan för Norrviken togs fram inom projektet ”Kommunal vattenplanering”. Åtgärdsarbetet övergår nu till berörda kommuner d.v.s. Sollentuna kommun och Upplands Väsby kommun. Norrviken ingår i Norra Östersjöns vattendistrikt som har beviljats EU-stöd för

vattenvårdsprojekt. Vattenvårdsprojektet, som samordnas av Länsstyrelsen i Västmanland, kallas LIFE IP Rich Waters. I projektet kommer Sollentuna kommun, Upplands Väsby kommun samt länsstyrelsen i Stockholms län att förbereda, genomföra och följa upp en behandling av Norrvikens bottensediment för att stoppa den interna belastningen av näringsämnen. Den interna belastningen ger sjön övergödningssymptom och är till stor del en rest av att svunna tiders orenade avloppsvatten leddes ut i sjön.

8. Budget för 2017

Intäkter	
<i>Ingående balans från 2016</i>	504 721 kr
<i>Medlemsintäkter</i>	775 000 kr
<i>Infakturerat för miljöövervakningen 2016</i>	244 818 kr
<i>Slutbidrag Jordbruksprojekten</i>	193 000 kr
Summa:	1 717 539 kr
Kostnader	
Vattenplanering	150 000 kr
Miljöövervakning utökad	100 000 tkr
Miljöövervakning	167 000 kr
Dagvatten	150 000 kr
Biologisk mångfald	50 000 kr
Information	50 000 kr
Studieresa, utbildning, möten	150 000 kr
Jordbruk	425 856 kr
Administration	150 000 kr
Summa:	1 392 856 kr
Utgående balans:	324 683 kr